# Oppimista toiminnallisessa ympäristössä

5.6.2018

Ihmisten välisistä oppimismenetelmistä **tekemällä oppiminen** on yksi tärkeistä oppimismenetelmistä. Kun toiminta on yhteydessä opiskeltavaan aineeseen, se tuottaa hyvän oppimistuloksen. Opetuksen konkretisoinnin kannalta tekeminen on tärkeää. Kokeilemalla ja harjoittelemalla päästään lähelle sitä todellisuutta, johon oppimisen tavoite kohdistuu. Toiminnallisessa oppimisessa toteutuu tekemisen lisäksi myös vuorovaikutus ja yhdessä tekeminen.

# Lapsen kehitys ensimmäisenä elinvuotena

Lapsi kehittyy ensimmäisen elinvuotensa aikana nopeasti. Kehitys etenee asteittain ja päällekkäisesti eli hänelle kehittyy samanaikaisesti monia eri taitoja. Ns. valmistavien taitojen oppiminen on edellytyksenä seuraavalle kehitysvaiheelle. Esimerkiksi valmiudet kävelyyn kehittyvät jo ennen kuin lapsi lähtee haparoivin askelin liikkeelle. ( Salpa P2007, Libertus &Violin 2016)

Lapsi oppii ensimmäisen kehitysvuotensa aikana mm. vartalon ja pään hallinnan, käyttämään käsiään, hallitsemaan painovoimaa sekä ottamaan kävelyaskelia. On kuitenkin tärkeää muistaa, että lapsen kehitysvauhti on yksilöllistä ja siihen vaikuttavat lapsen oma käyttäytyminen ja ympäristötekijät. Riittävät virikkeet ja vuorovaikutus ympärillä olevien ihmisten kanssa ovat merkittäviä tekijöitä lapsen kokonaisvaltaiselle kehittymiselle. (Salpa P.2007,9)
Yksilöllisen kehitysvauhdin vuoksi lapsen motorista kehitystä voidaan arvioida vain viitteellisesti, mutta niiden perusteella voidaan arvioida mahdollista viivästymää kehityksessä (Salpa P.2007,9). Arviointi antaa arvokasta tietoa lapsen motorisen kehityksen tasosta, jolloin mahdollisten puuttuvien taitojen aiheuttamiin ongelmiin voidaan puuttua jo varhaisessa vaiheessa ja tukea siten lapsen kehitystä.

Lapsi tarvitsee kehittyäkseen myös runsaasti vuorovaikutusta ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Varhaisen vuorovaikutuksen on todettu lisäävän vauvan hyvinvointia ja edesauttavan suotuisaa kehitystä syntymästä lähtien. Ihmisen läheisyydellä ja läsnäololla on siis ratkaiseva merkitys vauvan sosiaalisten ja älyllisten taitojen sekä tunne-elämän ja persoonallisuuden kehittymisessä (Silvén 2010: 13–14)

# Äiti-vauvapäivä

Seinäjoen ammattikorkeakoulun fysioterapian tutkinto-ohjelmassa on jo useita vuosia toteutettu lasten ja nuorten fysioterapian teoriaopintojen lisänä toiminnallista äiti-vauva päivää. Päivä järjestetään yhteistyössä äitien ja n. 2-12kk ikäisten vauvojen kanssa. Päivän sisältöön kuuluu vauvan käsittelyn harjoittelua ja motorisen kehityksen havainnointia. Äidit saavat tietoa raskauden ja synnytyksen jälkeisestä liikunnasta sekä hyvinvoinnista.

Vauvojen tutkiminen edellyttää motorisen kehityksen ymmärtämistä sekä teoriatiedon soveltamista käytännön tasolle. Päivän toteutuksessa vauvan motorisen kehityksen havainnoinnissa käytetään apuna AIMS-tutkimuslomaketta (Alberta Infant Motor Scale). Havainnoinnissa kiinnitetään huomiota vauvan vireystilaan ja ulkopuolisten ärsykkeiden reagointiin. Motorista kehitystä peilataan vauvan ikätasoon ja havaintoja kirjataan AIMS-lomakepohjalle pisteytystä varten. Lopullinen pistemäärä antaa karkeaa suuntaa vauvan kehitystasosta suhteessa ikätasoon.

Äiti-vauvapäivässä opiskelijat harjoittelevat ohjatusti palautteen antamista ja keskustelevat äitien kanssa AIMS-lomakkeen pohjalta vauvan motorisen kehityksen tilanteesta. Usein äidit kokevat saavansa konkreettisia käytännön vinkkejä vauvan motorisen kehityksen tukemiseen arjessa. Mikäli huolenaiheita herää vauvan voinnista tai kehityksestä, näistä keskustellaan äidin kanssa ja tarvittaessa ohjataan perhettä ottamaan yhteyttä terveydenhuoltoon jatkoselvittelyitä varten.

Opiskelijoiden kokemukset äiti-vauvapäivästä ovat hyvin positiivisia. Ammatillisten taitojen harjoittelu käytännön tunneilla vauvojen kanssa syventää teoriatiedon ymmärtämistä ja antaa paremmat valmiudet käytännön työhön.

**Koivisto Marjut**
fysioterapia lehtori

**Mäntykivi Pirkko**
fysioterapian lehtori

**Lähteet:**

Libertus, K. & Violi, D.A. 2016. Sit to Talk: Relation between Motor Skills and Language Development in Infancy. [Verkkoartikkeli]. Frontiers in psychology 7. [Viitattu 22.1.2018]. Saatavana: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4815289/
Salpa, P. 2007. Lapsen liikkumisen kehitys. Ensimmäinen vuosi. Kustannusosakeyhtiö Tammi.
Silvén, M. 2010. Varhaiset ihmissuhteet: Polku lapsen suotuisaan kehitykseen. Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiön julkaisu. Saarijärvi.